

Wolfgang Peristerus

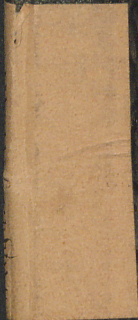
**ORATIO || DE DIGNITA=||TE AC ONERE SEV DIF=||FICVLTATE MINISTERII VER-
||BI DIVINI.|| PRONVNTIATA ROS=||TOCHII A M. VVOLGANGO PE-||ristero,
Dioecesis Suuerinensis et Buczouiensis in || Megapolia Superattendente, cum ei
decer-||neretur Gradus Doctorum in Sa=||cra Theologia.|| Anno ... || M.D.LXIII.||
VI. Non. Maij.||**

Rostock: Lucius, Jakob d.Ä., 1564

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1697246346>

Druck Freier Zugang

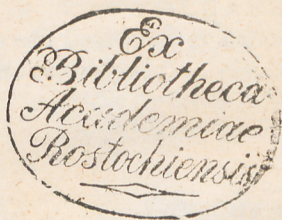

3191

PK 3191

ORATIO
DE DIGNITA-
TE AC ONERE SEV DIF-
FICULTATE MINISTERII VER-
BI DIVINI.

PRONUNTIATA ROS-
TOCHII A M. VVOLGANGO PE-
ristero, Diocesis Suuerinensis & Buczouiensis in
Megapolia Superattendente, cum ei decer-
neretur Gradus Doctorum in Sa-
cra Theologia.

Anno à Christo Salvatore nato,
M. D. LXIII.
VI. Non. Maij.

ROSTOCHII
Iacobus Transsylvanus
excudebat.

J. R. = 3191 1. 2.

ORATIO
DE DIGNITATE
THEOLOGICI
OFFICII
IN DIVINA

FRANCISCA
TOENI A. M. V. G. G. G. G. G.
Magistri theologiae, cum in
hoc officio dignitate in sua
ca. theologia

Annus Christi 1744
M. D. C. LXXIV
VI. Non. Julij

ROSTOCKI
Jacobus Franckhmannus
Cancellarius

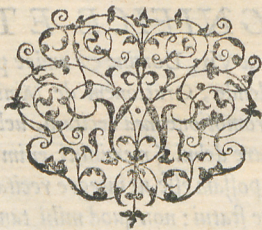
MAGNIFICO
AC CLARISSIMO VIRO,
DOMINO IOHANNI BOVKIO, I. V.
Doctōri: Illustrissimi Laudatissi-
miq; Principis ac Domini, Domini
HVLDERICI, Ducis Megapolensis,
&c. Consiliario, ac Professori Legum
Imperialium in Inclyta Academia Ro-
stochiana: Domino & amico suo
reuerenter colendo, Peristerus
plurimam dicit Salutem.

MAGNIFICE ET CLARIS-
sime Vir, Domine & amice plurima obser-
uantia colende, Orationem de Ministerio Verbi,
quam in promotione mea recitavi, uel ut uerius di-
cam, recitare debui (meministi enim prolixitatem
Actus non possam esse, ut integre recitaretur) in pub-
licum edere statui: non quod mihi tantopere place-
ret (tenuitatem siquidem enim libenter agnosco me-
am) sed quod à multis (maiora fortasse quam res
ipsa est, uti fieri assolet, sperantibus) desiderari eam,
A 2 non

non obscure intelligerem. Placcat igitur cui uelit,
uel si ita meretur, uti quidem meretur, displiceat cui
uelit, per me sane licebit. Tui autem, Vir Magni-
fice & Clarissime, in eius uestibu'o mentionem face-
re libuit, ut qui mihi autor & magnus ueluti quia-
dam Mercurius atq; dux sis translatorum in has ter-
ras Penatium. Accipe igitur hoc quam perexi-
guum mei erga te grati animi δεῖγμα seu μνη-
μόσυρον. Futurum esse quandoq; spero, ut in
maioribus ac luculentioribus tibi placere stu-
dcamus, Vale. Suuerini 14. Ca-
lend. Octobr. Anno

M. D. LXIII.

ORA

ORATIO DE
DIGNITATE AC ONE-
re seu difficultate Ministry
Verbi diuini.

Memorable et uere sanctum
est factum, quod narratur
de vetusto, ac in medys il-
lism Papisticis tenebris,
vix non solo vero Doctore relicto,
venerabili patre Taulero: Is enim cum
ad munus publice docendi verbum Dei
primùm accessisset, & iam pro cōcione
aliquid dicturus ad populum esset, ma-
nibus sacra tenens ostentansq; Biblia,
tali est ferè oratione vsus.

Equidem vt sanctum atq; diuinū,
ita graue et periculosum est, quod nunc
subeo in Ecclesia docendi munus: Ete-
nim concreduntur mihi uniuersa Dei
sacra mysteria, & grex committitur o-

A 3 uium

uium pascendus Christi, quem ipse non
Auro nec Argento, sed proprio suo ac
precioso Sanguine fuso in ara crucis re-
demit: Et quidem ita pascendus, ut in
extremo ac terribili Iudicio Dei iustas
reddere debeam queamq̃ rationes. Cu-
ius nimirum ego (inquit ille) muneris
et sanctitate & difficultate tanta con-
siderata, & precipue de eo aliquanto
altius mecum cogitans, quod mihi ex-
acta & exquisita pro vobis reddenda
sit olim coram Tribunali summi Pastro-
ris ac Pontificis, immo seuerissimi ex-
actoris ac Iudicis Christi, ratio, Non
possum non vehementer expauescere,
& vndiquaq̃ sollicitus esse, quo pacto
pariter & me & vos à tali ac tanto
Iudice, quem nemo decipiet, à tali ac
tanto tam severo iudicio, quod nemo
subterfugiet, liberare queam, præsta-
re q̃ ut coram facie eius sine confusione
stemus.

stemus. Dumq; hæc ita mecum cogito,
& omnes simul vires meas apud me
anxie perpendo examinoq;, prorsus ni-
hil quo vel me vel vos subleuare & cō-
solidare possim inuenio. Nec sane in-
tanta anxietate & dubitatione aliud
remedium nobis relietum esse video,
quam vt ad supremum ac verissimum
Pastorem illum, qui me ad ouile vocat
suum, qui ad pascendum hunc dulcissi-
mum gregem segregat suum, vt is me
Sacrosancto Pastoralis Pede suo sus-
fulciat ac corroboret: hoc est: Os
& sapientiam mihi tribuat, vt de-
mandatum munus recte obire queam, et
plurimos ei agnos lucrifaciam. Nam
hoc si Pastore destituamur, prorsus
desperandum esse & vobis & mihi, fa-
cile intelligo. Quare te summe &
Sanctissime Pastor & Pontifex no-
ster Ihesu Christe toto pectore oro, vt

me Spiritu Sancto tuo ex alto protinus
confirmes ac corroboret, & sufficien-
tem me ad id, ad quod me tibi clemen-
ter segregasti opus, facias: Tu ipse sis
quæso Pastor Ouicularum tuarum: Tu
erudi ac protege ipse cœtum tuum. Quo-
niam sine te nihil possumus nec dicere
nec facere, & sufficientia nostra tan-
tum à Deo est.

Tali nimirum quadam oratione,
Proœmij loco, vsus esse fertur iam di-
ctus Doct̃or Taulerus. Estq̃ non
minus grauiſſima quam veriſſima
hæcipsa sancti viri Oratio: qui haud
dubie recte considerauit ac intellexit
magnitudinem, onus ac difficultatem
tanti muneris, nempe docendi in Ec-
clesia, quod & vsq̃ adeo, vt certe res
ipsa postulat, magnificet, non (vt
pleriq̃ nunc faciunt, qui sunt à contio-
nibus) parui pendit, vt sese ad id rite

ob^a

obeundum longe inferiorem ac imbecil-
liorem existimarit, nec sine diuina ope
satis pro dignitate, ac ne quidem me-
diocriter exsequi posse tantus vir fas-
sus sit, immo cohorruerit totus, quan-
do altius de eo eiusq; difficultatibus ac
periculis cogitaret, maxime vero quod
sibi rationem administrati perfunctiq;
muneris coram supremo Iudice Deo &
Christo aliquando reddendam esse in-
telligeret. Et recte quidem vir sanz-
ctus de eo ita iudicauit ac pronuntia-
uit: Etenim reuera sese res ita habet:
Est nimirum Ministerium Euangely
opus non nostrum sed Dei: Est vero
etiam difficultatibus quibusq; ac peri-
culis plenum, non tantum ob id quod
reddenda sit pro administratione eius
ratio, verumetiam propter seuitiam
Diaboli, & ingritudinem ac Tyran-
nidem prauorum hominum quibus hoc

ipsum ad salutem præstatur officium.
Ac certissimum est, quod si ipse filius
Dei non sustentaret hoc suum Ministe-
rium, potius iam dudum vsquequaq;
collapsum esset, quam etiamnum confi-
steret. Verum quia in hunc finem con-
ditum est ab initio Genus humanũ, vt
sibi per verbi Ministerium in & ex eo
colligeret Deus certam ac perpetuam
in hoc mundo Ecclesiam, à qua & in
hac vita & in futura beatitudine ag-
nosceretur, coleretur, inuocaretur ac
celebraretur: tanta vero etiam sit viri-
um humanarum imbecillitas, vt per se
Ministerio huic nequaquam satisfacere,
minus vero sua industria id conser-
uare & propagare queat. Ideoq; Deus
ipse eidem suo præest & patrocinetur
Ministerio, & conseruat illud iam in-
de à prima conditione rerum ad hæc
vsq; tempora, ac deinceps etiam pro-
cul

culdubio cōseruabit, prout promisit, ad
consummationem vsq. seculi, donec in
futura beatitudine fruantur omnes Ele-
cti consortio suo & omnium Angelo-
rum in æternum, nec amplius subiecta
sit Ecclesia ullis difficultatibus vel per-
secutionibus ingratorum hominum.

De talibus difficultatibus ac pe-
riculis, necnon conseruatione Mini-
stery & Ecclesie concionatur ac præ-
dicit ipse Deus & Christus per suos
Prophetas & Apostolos passim vbiq.
tam in Veteri quam in Nouo Testa-
mento: quas quidem conciones omnes
pios considerare decet. Et nostri est
officij hoc loco & tempore, & in hoc
cætu ornatissimo spectatissimoq. de illis
nonnihil dicere. Deum oro vt os &
linguam digito sue dextræ regat, quo
ipsi grata & nobis salutaria pronunti-
are queam.

A vobis

A vobis autem Viri Clarissimi
Auditoresq; spectatissimi, Domini &
amici reuerenter colendi, officiose peto
atq; contendo, vt me paucis saltem
perorantem benigne audire velitis.

Primum autem omnium de pe-
riculis ac difficultatibus Ministry,
(vt ipse postulat ordo) nobis dicen-
dum erit, quæ omnes in duas potissimū
includi possunt classes. Videlicet in
Persecutiones, et Gesti muneris Ratio-
nes.

Persecutiones sunt duplices, quæ
dam fiunt per Tyrannos ac hostes E-
uangelij manifestos, quibus aut non est
patefactum salutare verbum: aut si ob-
latum, ab ipsis non tantum spectum est,
sed etiam extrema quæq; pati cogitur.
De huiusmodi loquitur æterna DEI
Sapientia Dominus noster Ihesus Chri-
stus in Euangelio suo, Matth. cap. 10.

cum

cum ait, Ecce, Ego mitto vos, nō secus
quam Oves inter medios quasi Lupos :
Estote ergo prudentes sicut serpentes,
& simplices sicut columbæ. Cauete
autem ab hominibus: Trahent enim
vos in Consilijs, & in Synagogis suis
flagellabunt vos: et ad Præsides & ad
Reges ducemini propter me ac nomen
meum.

Hic auditis viri Amplissimi Cla-
rissimiq̄, qualibus & quantis periculis
ac miseris obnoxium sit publicum E-
uangelij Ministerium, quæ & quanta
omnes pios Doctores maneant mala:
hoc certe est non de bonis tantum for-
tunæ uerumetiam corporis ac vitæ pe-
riclitari. Sed minus hoc esset, si non
etiam alia longe maior (recte si iudice-
mus) calamitas ingrueret, ingens ui-
mirum & infinita PseudoProphetarum
ac pernitiosorum Doctorum tur-
ba,

ba, quæ iam non aperto pugnat contra
veritatem Marte, sed clandestinos ac
subterraneos ducit cuniculos, quibus
veluti stratagemate quodam utitur
contra sacrosanctam veritatem inte-
merati verbi Dei. Hi demum sunt
summa crux & calamitas piorum Do-
ctorum, & atrocissima pestis Ecclesie
Dei, à quibus simplici gregi facile im-
ponitur: & mutua concordia Docto-
rum & Ecclesie turbatur. Hoc de-
mum lethale & quod maxime dolet
vulnus est, quod hi perfide & inopina-
to infligunt Ecclesie, infligunt saluta-
ribus ministris eius. Certe longe tol-
lerabilius est aperto peti ab hoste, à quo,
si tibi caueas, facile tutus esse possis,
quam à falsis & perfidis fratribus, im-
mo, quid dico? traditoribus, omnis tam
Diuini quam humani iuris, equi &
boni oblitis, qui in medio cætus Eccle-
siae

sic latitant atq̄ fouentur, & veluti
exploratores, omnes oppugnandæ eius
vias ac rationes perdiscunt: non secus
quam in Apologo est de Capra lactante
hostem suum pernitentiq̄ Lupum.

Longe grauius, mihi crede, accidit
Christo Domino ac Saluatori nostro,
quod à Iuda, vno ex discipulis suis,
cui se suaquæ plurimum concrediderat
optimus Christus, per fide proditus sit:
quam quod à Iudæis ex professo hosti-
bus nefandissima quæq̄ passus est. Vnde
de etiam insigni patho vtitur, cum al-
loquitur eum: Iuda, ad quid venis-
ti? Osculone Filium Hominis pro-
dis? Ac si diceret, quæ hæc est tua
perfida & impudens temeritas? Et
vt in Psalmo 54. ait: Equidem si
inimicus meus maledixisset mihi, su-
stinuisssem utiq̄: Et si is qui oderat
me

me, super me magna locutus fuisset, abscondissem me forsan ab eo. Tu vero es vnanimis meus, dux meus, & notus meus, qui simul mecum dulces capiebas cibos. Et in domo Dei ambulauimus cum consensu. Et in alio Psalmo nempe 40 dicit: Etenim tu homo pacis meae in quo speraui, qui manducabas panes meos, superexaltasti super me plantam tuam, & calcaneum tuum super me leuasti.

Nec recordatus es, vt faceres pietatem mecum, sed persecutus es virum afflictum, hominem inopem & mendicum, & contritum corde, vt interficeres eum, Psal. 108.

Quando egrediebaris vt videres, vana loquebatur cor tuum, congregauit iniquitatem sibi. Egrediebaris foras & loquebaris idem quod ante, &c. Psal. 40.

Quem

Quem obsecro non afficeret nec
moueret hæc tam pathetica Christi or
ratio? quistam duro atq; vecordi est
animo, vt non expauesceret ad has
querulas tristesq; Christi voces? in
quibus deplorat se à perfido suo amico
tanta hostilitate opprimi & ad sum
mas angustias cogi, à quo non nisi o
ptima quæq; gratitudinis officia expe
ctanda erant: Quis non tanta rerum
indignitate flecteretur?

Quis vero etiam mortem non
anteferret Diui Petri, qui simul vna
eademq; hora, immo ipso statim momen
to defunctus est omnibus suis miseris,
Quam longissima illa certamina quæ
per octoginta vel eo plus integros ana
nos S. Iohannes sustinuit cum Pseudo
Apostolis & perfidis fratribus in Ec
clesia? O certe si consideres ac dyudi
ces recte, tollerabilis fuit semel mori

B Petro

Petro, quàm tot annos perpetuo conflictari cum peruersissimis ingenijs Iohanni. Longe inferior equidem fuit sors Iohannis quàm Petri: nec erat quod eam Petrus non faueret Iohanni.

Serpunt nimirum Heretici (odio sum hercle genus hominum) non secus quam lurida ac contagiosa quaedam tacitis pedibus pestis, & astu mirabili hic illic spargunt atq; diffundunt contagium suum: hic illic allinunt virus suum: hic illic affricant detestandam scabiem suam: hic illic vagantur palantes, pertentantq; simplices hominum animos. Nec facile senseris exitiale malum prius: Angelos putaueris ipsos, & dogma quod insinuant non aliunde quam è cælo delatum: Verum ubi iam satis copias armauere suas, Virusq; eorum acquisiuit eundo vires, confestim, antequam opinere, sursum deorsum

orsum miscent omnia, illico versum
transuersum iacent omnia, & quod
plus dolendum est, permulti, non pauci
una eademq; sternuntur plaga. Ac ve-
luti lupus non bene cautum obambulat
gregem, dumq; secure in herbis pascun-
tur pauidæ agnæ, qua data porta ruit
& nunc has nunc illas dilaniat ferox,
sic genus hoc degener hominum sæuit
ouile in innocuum Christi.

Hoc inquam dolendum est, si quod
dolendum est, malum. Hoc aliud nul-
lum magis detestandum populo Dei ac-
cidere potest malum. Hæc non vnius
nec alterius nec aliquorum est clades,
sed infinitorum miseranda hominum
ruina & strages.

Non temere itaq; factum est, quod
nobis à tali tantopere cautum esse vo-
luit peste Dominus & Saluator noster
Christus in Euangelio Matthei cap. 7.

vbi sic ait , *Attendite vobis à falsis Prophetis, qui veniunt ad vos in vestitu Ouium, intrinsecus autem sunt Lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos, &c. Et denuo repetit, A fructibus eorum cognoscetis eos.*

Et D. Paulus Act. 20. grauissime ait, Attendite vobis & vniuerso gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit Sanguine suo. Ego etenim scio, quoniam intrabūt post discessionem meam lupi rapaces in vos, non parcentes Gregi. Et ex vobisipsis exsurgent viri peruersa loquentes, vt abducant discipulos post se: propter quod vigilate.

Idem ad Galat. 2. recitat causas, cur se tales proditores admisceant Ecclesie, videlicet vt explorent libertatem

tatem eius, quam habet in Christo Ihesu, & vt in seruitutem redigant eam.

Iudas quoq; Apostolus ait, Charissimi, omnem sollicitudinem habens scribendi vobis de communi vestra salute, necesse habui scribere vobis, deprecans supercertare semel tradite sanctis fidei, Subintroierunt enim quidam homines (qui olim prescripti sunt in hoc iudicium) impij, Domini nostri gratiam transferentes in luxuriam, & solum Dominatorem & Dominum nostrum Ihesum Christum negantes.

Præterea D. Iohannes I. Epistola Cap. 2. dicit: Filioli nouissima hora est, & sicut audiistis quia Antichristus venit, nunc Antichristi multi facti sunt. Vnde scimus quia nouissima hora est, Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis: nam si fuissent ex nobis, permansissent vtiq; nobiscum:

B 3 inde

inde manifestum est, quoniam non sunt omnes ex nobis, & reliqua.

Diximus (si hoc dicere & non verius leuiter saltem perstringere est) de prima classe difficultatum. Sequitur deinceps altera, nempe de Rationibus gesti muneris coram supremo tribunali summi Pastoris ac Iudicis Christi solis de reddendis: de qua parte breuiter quoq; dicam.

Scilicet, Fuit aliquid quod haecenus diximus de difficultatibus ac periculis publici Ministerij docendi εὐαγγελίου Christi: Verumenimvero quod sequitur hoc recte si perpendas, aliter sane de eo sentias, ac prius quidem illud calamitatum genus, respectu huius, ludum tantum esse facile dicas. Veniet siquidem olim, & de hinc non diu post veniet, veniens inquam veniet & non tardabit omnium supremus ille Pastorum

rum

rum Pastor, ipse nempe Dei filius Dominus noster Ihesus Christus, iudicare vniuersum mortalium genus, & sedebit in magna maiestate sua pro tribunali, subducetq; rationes cum singulis ac vniuersis, imprimis vero ipsis Pastoribus ac Episcopis gregis sui, vbi omnes ac singuli (de ipsis nunc loquor ministris) cogentur exquisitas reddere rationes recte uel non recte administrati perfunctiq; sui officij: ac requiret Dominus animas suarū ouium ex manibus ipsorum. Et qui quidem plurimas lucrifecerunt Christo, fulgebunt illi sicut Sol in regno patris eius: qui vero non gregem sed se pauerunt ipsos, in aeternas abijcientur, cum omnibus maledictis, tenebras.

De hac grauiſſima rationum
exactione loquitur Deus ipse per Pro-

B 4 phetam

phetam luculentissime, nulla profecto
circuitione vsus, Ezech. Cap. 3. cuius
hæc sunt verba. Et tu Fili hominis,
speculatorem dedi te domui Israel: au-
diens ergo ex ore meo sermonē, annun-
tiabis eis ex me. Si me dicente ad impi-
um, Impie, morte morieris, non fueris
locutus, vt se custodiat impius à via
sua: Ipse impius in iniquitate sua mo-
rietur, sanguinem autem eius de manu
tua requiram. Si autem annuntiante
te ad impium, vt à vjs suis conuerta-
tur, non fuerit conuersus à via sua: ipse
in iniquitate sua morietur, porro tu a-
nimā tuam liberaisti. Repetitur cap. 33.

Ecquid videtur optimi & Cha-
rissimi? ecquid placet hæc vobis sen-
tentia? Tam auditores quam doctores
compello: vtraq; pars hæc sibi dicta
esse putet.

An vero non terribilis item est
oratio,

oratio, qua obiurgat damnatq; Deus
tales mercenarios, qui se non gregem
pascunt, sua non Dei quærunt, apud
eundem Prophetam ponè sequenti ca-
pite. *Væ Pastoribus Israel, qui pasce-
bant semetipsos: nonne greges à Pastro-
ribus pascendi erant? Et iterum: Ec-
ce ego ipse super Pastores, requiram
gregem meum de manu eorum, & ces-
sare faciam vt ultra non pascant gre-
gem meum, nec pascant amplius Pastro-
res semetipsos: & liberabo gregem me-
um de ore eorum, & non erit ultra eis
in escam; & quæ sunt similia.*

Proinde cum hoc Ministerium
tot ac tantis, tam varijs tamq; infini-
tis circumuentum et stipatum quodam-
modo sit difficultatibus ac periculis,
non temere quis factum esse putet, quod
pius vir, à quo nostram hanc exorsi su-
mus orationem, cum tanto metu ac pa-

uore tamq̄ insolenti trepidatione hanc
conditionem acceperit. Est enim pro-
fecto plus quam satis, quod quisq̄ pius
considerare debeat in hac ipsa functio-
ne.

Taceo reliquas quotidianas mo-
lestias & afflictiones, quas hoc præsere-
tim exulceratissimo secum affert minis-
terium seculo, quando iam illa vetus
exoleuit religio, quando neq̄ inter eos
qui sunt vel audire volunt esse cœtus
Dei, vllus iam incipit esse honestatis
ac pietatis cultus: sed omnia sine dis-
crimine, recte an male fiant, curatio
nulla est: immo quando Epicureus fu-
ror mentes plerorumq̄ vexat: quando
securitas supra modum magna est, &
fere suo quilibet iam viuit arbitrio: &
tantum non singuli quantum possunt
Ministris DEI negotium facessunt.

Quid dicam de priuatis permul-
torum

torum odijs & calumnijs, quæ expecta-
re ac subire coguntur omnes, qui rite suo
fungi volunt officio. Alme Deus
quam longa est talium grauaminum ser-
ries, quam nullus vnquam molestiarum
modus. Hæc inquam & similia infini-
ta alia coniuncta sunt mala cum diuini
verbi Ministerio: quæ sane efficiunt
vt tanto difficilius sit, & multi abster-
reantur, quo minus huic se addicant.
Ac nisi certe Deus subinde aliquorum
mentes flecteret, & ad amorem tanti
oneris excitaret, vix crediderim vel
vnum esse, qui Ecclesiastica vocatione
per & propter se tantopere delectare-
tur.

Nam vbi sunt illi, qui tantum
propter quantulacunq; illa quæ adhæ-
rent commoda, illotis, quod dici solet,
manibus ac pedibus, ad ministeriũ con-
tendere

tendere solent: quæ si non inde sperarent, aliud quoduis potius vitæ genus eligerent, quiduis potius, quam altari & ambonæ seruirent, agerent. Adde quod illa qualisqualis lucelli expectatio, tam facile eis reddit Ministerium verbi, vt quiduis in eo tentare atq; moliri audeant. In summa nihil facilius, quam *πειρα γινώσκειν*, hoc est præesse sacris, existere putant. Nec Deo prope modum iam opus habere, sed suo Marte Muneri tanto satisfacere posse se arbitrantur. Tales nimirum præsentissima pestis sunt exitiumq; Ecclesiarum.

Non sic equidem fuit affectus pius Taulerus noster, non sic: non ita leuiter, vt audiuistis, de tanto tam Diuino munere iudicauit. Secus iudicant & omnes Vere py. Sed de his satis, festino

festino ad alia, ne iusto plus protraham
tempus.

Diximus iterum breuiter, quan-
tum licuit, de prima, reliquum nunc
est, vt ad secundam orationis nostræ
transeamus partem, quæ est de conser-
uatione tam Ecclesiæ quam Ministro-
rum eius.

Quia igitur tot ac tantis tamq̃
immensis oneribus, difficultatibus ac
periculis obnoxium & expositum est
hoc ipsum uerbi Ministerium, nec hu-
mana, ac ne quidem Angelica susten-
tari conseruariq̃ potis est industria,
pauciq̃ sunt adeo qui vera pietate moti
ad id accedant, multi vero etiam dif-
ficultatum magnitudine ac mole abs-
sterreantur, quominus id persequantur,
sed fugiant potius. Et qui non
fugiunt, tamen cum multa ac uehemen-
ti trepidatione in sese recipiunt. Ideoq̃

con.

consolatur nos Deus, ac promittit se ipsum suæ perpetuo velle adesse Ecclesie, se ipsum pios velle dare & excitare Doctores, se ipsum suum velle conseruare fouereq; cœtum, suum pascere gregem: se ipsum, inquam, summum velle esse Episcopum & Pastorem omnium. Has quæso paucis etiam videamus, ac, si non plus, extremis saltem delibemus labris præcipuas aliquot promissiones.

Primum autem expediemus eas quæ sonant de conseruatione & inspectione Ecclesie, post, quæ de Pastorum consolatione.

Esaie 46. dicit Dominus, Senescentem Ecclesiam ego ipse vsq; ad canos portabo, ego feci & ego feram, ego portabo & saluabo.

Item, Esa. 40. Sicut Pastor gregem suum pascet: in gremio suo cõgregabit

gregabit agnos, & in sinu suo leuabit,
foetas ipse portabit. Loquitur autem
de Pastore Christo, qui se optimum ac
fidelissimum esse Pastorem gloriatur
Iohan. 10. inueniens, Ego sum Pastor
bonus. Bonus pastor animam suam
dat pro ouibus suis. Item, Ego sum
Pastor bonus, & cognosco meas, &
cognoscunt me meae. Sicut nouit me
Pater, & ego agnosco Patrem, & a-
nimam meam pono pro Ouibus meis.

Eodem modo Ezechielis 34. di-
cit Deus. Ecce ego ipse requiram O-
ues meas, & visitabo eas. Sicut visitat
Pastor gregem suum, in die quando
fuerit in medio Ouium suarum dissi-
parum: sic visitabo oues meas & li-
berabo eas de omnibus locis in qui-
bus dispersae fuerant in die nubis &
caliginis. Et educam eas de popu-
lis, & congregabo eas de terris, &
indu-

inducam eas in terram suam, & pascam eas in montibus Israel, in riuibus, & in cunctis sedibus terræ. In pascuis vberissimis pascam eas, & in montibus excelsis Israel erunt pascua earum: Ibi requiescent in herbis virentibus, & in pascuis pinguibus pascentur super montes Israel. Ego pascam oues meas, & ego eas accubare faciam, dicit Dominus Deus. Quod perierat, requiram: & quod abiectum erat, reducam: & quod confractum fuerat, alligabo: & quod infirmum fuerat, consolidabo: & quod pingue & forte, custodiam: & pascam illas in iudicio, &c.

Inde adeo hunc Pastorem suum fidelissimum prædicat ac celebrat & quasi in eo exultat Ecclesia Dei Psal. 22. Dominus ipse pascit me, & nihil mihi deerit, in loco pascuæ, vbi me collocauit. Super aquam refectionis educavit

cavit me, animam meam conuertit. De-
duxit me super semitas iustitiæ propter
nomen suum. Nam si ambulauero in
medio vmbrae mortis, non timebo ma-
la, quoniam tu mecum es. Virga tua
& baculus tuus ipsa me consolata sunt.
Parasti in conspectu meo mensam, ad-
uersus eos qui tribulant me. Impingua-
sti in oleo caput meum, & calix meus
inebrians quam præclarus est. Et mi-
sericordia tua subsequetur me omnibus
diebus vitæ meæ. Et vt in habitem
in domo domini, in longitudine die-
rum. Et hæc de Ecclesia quoq; sus-
ficiunt hoc tempore.

De Pastoribus autem & de con-
tinua serie Doctorum, nec non tutela
eorum dicit Dominus, Genesis. 49.
Non auferetur מִשִּׁיבָה Mechokek
id est, Scriba & Legislatoꝝ sine Do-
ctoꝝ a femore Iuda, donec veniat Silo.

C

Item,

Item, Esa. 30. Et non faciet Deus ad
uolare à te vltra Doctorem tuum, &
erunt oculi tui videntes Præceptorem
tuum, & aures tuæ audient post ter-
gum verbum monentis. Item Esa. 41.
Ecce adsum, & Ierusalem Euangeli-
stam dabo. Et Apostolus ad Ephes 4.
dicit, Et ipse dedit quosdam quidem
Apostolos, quosdam autem Prophe-
tas, alios vero Euangelistas, alios au-
tem Pastores et Doctores, ad consum-
mationem Sanctorum, in opus Mini-
stery, in ædificationem corporis Chri-
sti. &c.

Imprimis vero præclara & so-
latij plena vox est Christi, qua suos
consolatur armatq; ad prælium Apo-
stolos, si quando tempestates persecuti-
onum ingruant, Matth. 10. & Luc.
12. Cum autem tradent vos (scilicet in
Consilijs & Synagogis suis, & in po-
testatem

testatem præsidum ac regum.) nolite cogitare, quomodo aut quid loquamini: Dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini: Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris mei qui loquitur in vobis, &c.

Et Luc. 12. Mentem erigit ipsorum, dicens, Dico autem vobis amicis meis. Ne terreamini ab his qui occidunt corpus, & posthac non habent amplius quid faciant &c. Item, Nonne quinquè passeris veneunt de pondio, & unus ex illis non est in oblivione coram Deo? Sed & capilli capitis vestri omnes numerati sunt. Nolite ergo timere, multis passeribus plurius estis vos. Item, Dico autem vobis, omnis quicumque confessus fuerit me et verba mea coram hominibus, confitebitur illum & Filius hominis coram Angelis Dei. Qui autem negaverit me coram hominibus,

imp v
C 2   nega.

negabitur coram angelis Dei. Extat
& Marci 8. non tantum hæc eadem,
verumetiã aliæ salubres consolationes,
vbi sic scriptum est. Conuocata autem
Ihesus turba cum discipulis suis dixit
eis, si quis vult me sequi, deneget semet-
ipsum & tollat crucem suam, & sequa-
tur me. Qui enim voluerit animam
suam saluam facere, perdet eam: qui
autem perdiderit animam suam prop-
ter me & Euangelium, saluam faciet
eam. Quid enim proderit homini si lu-
cretur mundum totũ: & detrimentum
interim anime suæ faciat? Aut quid
dabit homo commutationis pro anima
sua? Qui enim me confessus fuerit &
verba mea, in generatione ista adultera
& peccatrice, & filius hominis confite-
bitur eum cum venerit in gloria patris
sui cum Angelis Sanctis. Item, Ioh. 12.
Qui amat animam suam, perdet eam:
et qui

Et qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam custodit eam. Si quis mihi ministrat me sequatur: et ubi sum ego, illic et minister meus erit. Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum pater meus, &c. Similiter dicit et Matth. in supradicto cap. 10. Et qui perdidit animam suam propter me, inueniet eam, &c:

Ingentes profecto sunt haec ipsae consolationes: nec dubium est quin his et similibus concionibus perpetuo sustentarint sese, ac etiamnum sustentent sustentareque debeant omnes pij Doctores: ysdemque haud dubie erigebat suum consternatum animum et Sanctus vir, cuius supra meminimus Taule-
rus.

Huc accesserunt et aliae premiorum non huius seculi sed aeternae vitae

C 3 pro-

promissiones, quibus Spiritus Dei pio-
rum animos alligere studuit, ne vsq;
adeo hoc graue docendi onus subterfu-
gerent, quinpotius etiam summo cum
desiderio expeterent. Talis est παρ
παράδοξο quæ extat apud Daniele
Cap. 12. Qui autem docti fuerint, ful-
gebunt quasi splendor firmamenti, &
qui ad iustitiam erudiunt multos, quasi
stellæ in perpetuas æternitates. Et
quæ paulo ante ex Iohanne citata est,
Vbi ego sum, illic & Minister meus er-
rit. Si quis mihi ministrauerit, hono-
rificabit eum pater meus, &c.

O ingentes & inenarrabiles con-
solationes: O admiranda & exoptan-
da præmia. Quis non quæso hæc tas-
lia ac tanta tam sublimia ac suspicienda
præmia, hanc talem tam mirificam be-
atitudinem non expeteret? Quis vero
etiam

etiam hoc sacrosanctum docendi opus,
cuius tanta & tam ampla tamq̄ angu-
sta sunt stipendia, summo studio ac de-
siderio in se non reciperet?

Est ingens & imperuestigabile
Dei beneficium, saluum esse & non so-
lum conspectu sed etiam consortio frui
totius Trinitatis, Angelorum & ele-
ctorum omnium: sed longe maius est in-
ter electum beatorum cœtum sicut so-
lem & hesperum splendere, & in omni-
um electorum admiratione esse. Longe
scilicet superat hæc gloria omnem om-
nium hominum & Angelorum sapien-
tiam & intellectum: Non potest mens
humana percipere minusq̄ lingua de-
pingere magnitudinem tantæ beatitu-
dinis.

Ex his adeo iam manifestum est
argumentis, quanta & quam immensa
sit huius sanctissimi Ministry digni-

tas & autoritas, quantumq; excedat
ac superet omnes omnium Imperatorum
ac Monarcharum potestates. Huc, huc
igitur confluant omnes quos summae
gloriae ambitio tenet. Ad hoc hono-
rum fastigium contendant: ad hanc
maiestatem aspirent, qui aliquid esse
volunt.

Vnicum adhuc addo Argumen-
tum, quod quam maxime etiam com-
mendat nobis dignitatem & autoritas
tem toties iam dicti Ministerij, & po-
stea ad finem mea sese inclinabit ten-
detq; oratio: nempe ab exemplo Salua-
toris nostri Domini Ihesu Christi, qui
ex aeterna maiestate sua non dubitavit
se deorsum demittere, & hoc vere di-
uinum munus in sese recipere. Hic, vt
veram et omnium maximam conseque-
retur gloriam, homo factus est, et ver-
bum

bum suum ipse administravit, nec con-
temptus & persecutiones ingratorum
hominum ac Tyrannorum tanti fecit,
quanti salutem suae Ecclesiae, quin po-
tius animam suam in discrimen posuit,
vt ad illam summam aspiraret glo-
riam. Propter quod & exaltauit il-
lum Deus (vt scriptum est ad Philip.
2.) & donauit illi nomen, quod est su-
per omne nomen: Scilicet, vt in nomi-
ne I H E S V flectatur omne genu, coe-
lestium, terrestrium, & inferrorum:
& confiteatur omnis lingua, quia Do-
minus I E S V S C H R I S T V S
in gloria est Dei Patris in secula bene-
dicti, Amen.

Plura (vt facile intelligitis)
dicenda essent, de hac tanta tam illu-
stri & ampla materia, sed videtis nos
angustia temporis excludi, quo minus

C 5   singu

singula & omnia mediocriter saltem
delineare possim: Quare hanc rudem
adumbrationem quandam pro hac tem-
poris occasione factam, boni consulite:
dabitur fortasse aliquando de his latius
dicendi copia & commoditas.

De me nunc aliquid conclusionis
loco, & ut nostra unde est orta eodem
redeat oratio, cohaereantq; (ut fas est)
posteriora primis, paucula quaedam sub-
iungam: Et tandem, gratiarum acti-
one peracta, dicendi finem faciam.

Cum igitur, sic providente &
gubernante Deo, ego quoq; tanquam
abortivus quidam (ut cum Diuo lo-
quar Paulo) ad hoc sacratissimum do-
cendi in Ecclesia munus nuper adeo voc-
atus sim, ab Illustrissimo Principe ac
Domino, Domino Huldriche, Duce
Magalopyrgensi laudatissimo, Domis

no meo clementissimo, nihil equidem
magis toto hoc tempore egi, quam quod
magnitudinem uocationis meae (sequu-
tus per Doctoris Tauleri exemplum)
consideraui, nec ulla de re magis solli-
citus sum vel fui quam ut ad hoc Mi-
nisterium eo accedam instructus et qua-
si armatus animo, ut non tantum om-
nes illas de quibus haecenus peroraui
difficultates ac molestias atque pericula,
verum etiam meum commodum, gloriae
Dei, quam super omnia in tali functio-
ne expetere & quaerere & omnibus an-
teferre decet, posthabeam. Et quia
meam (ut par est) sentio & agnosco
imbecillitatem, necessitate inuitabili
cogor, ut ad supremum, cum nostro
Taulero, confugiam Pastorem ac E-
piscopum Dominum et saluatorem nos-
trum Iesum Christum, ac toto pectore
orem, ut is me Spiritu Sancto suo
regat

regat & erudiat, quo ei semper grata,
Ecclesiae autem suae salutaria dicam &
faciam, nec unquam à norma diuinæ
voluntatis ac veritatis suae recedam.
Oro etiam vt animum meum ita conso-
letur atq; obfirmet, ne unquam difficul-
tatibus ullis ac periculis huius Ministe-
rii frangar ac tandem sub onere succū-
bam, sed honori eius fortiter deserui-
am. Nec sane diffido de clementia ac
bonitate eius, cum maxime non meum
sed suum sit opus.

O Domine confirma opus hoc quod
operatus es in nobis, & benedic heredi-
tati tuæ, quam precioso sanguine tuo
acquisiisti. O Domine rege & prote-
ge omnes Doctores pios, & sis ipse æ-
ternus Pastor ac Episcopus gregis tui.
O Domine bene prosperare, & propi-
tius esto unice tuæ. O Domine sal-
uum me fac, saluum fac populum tuum

Do²

Domine, quem elegisti tibi antequam
iacerentur fundamenta mundi.

Quod reliquum est, Deo aeterno Pa-
tri Domini ac Liberatoris nostri Ihesu
Christi aeternas ac immortales agimus
gratias pro inenarrabili suo beneficio,
quod nos vocavit ad agnitionem veri-
tatis & communionem Euangelyj, per
quod gratiam suam & propensam erga
nos voluntatem nobis patefecit. Et ar-
dentibus votis oramus, ut deinceps etiã
mentes nostras Spiritu Sancto suo lu-
strare et expiare velit, nec unquam ex-
tingui sinat in nobis semel agnitam E-
uangelyj lucem: tum vt Scholas & Ec-
clesias, quas sibi in extrema hac sinus
Balthici ora multis iam inde ab annis
collegit et cõservavit, porro etiam vsq;
ad cõsumationẽ seculi cõservare, et om-
nia σκάυδαλα quæ hostis generis huma-
ni perpetuo piorũ struit cœtui, è medio
tollere

tollere dignetur, vt tranquilla sint
Politiæ, Scholæ & Ecclesiæ.

Deinde maximas agimus maio-
resq; habemus, debita cum animi subie-
ctione, gratias, Illustrissimis laudatis-
simisq; Principibus ac Dominis, Do-
minis nostris clementissimis, restaura-
toribus ac conseruatoribus Scholarum
& Ecclesiarum huius ducatus munifi-
centissimis. Ac oramus, vt eis benedi-
cat Dominus in omnibus tum fortunæ,
tum corporis, tum etiam, & quidem
maxime, animi bonis: quo diu mul-
tumq; prospere viuant, ac veri sint Nus-
tricy Scholarum & Ecclesiæ Dei.

Imprimis autem Illustrissimo Ge-
nerosissimoq; Principi ac Domino,
Domino Duci Huldericho, inlytæ
huius Academiæ Cancellario laudatis-
simo, Domino nostro Clementissimo,
summa

Summa cum animi subiectione gratias
agimus quas possumus maximas, quod
sua celsitudo non tantum licentiam no-
bis benigne concesserit, verumetiam
hunc actum nostrum per Reuerendi &
Clarissimi viri Domini Doctoris Cun-
radi Becker, Domini & amici nostri
personam clementer cohonestare non
dedignata sit.

Ipsiꝛq; adeo Domino Doctore Cun-
rado reuerenter quoꝛq; agimus gratias,
quod haud grauatim huc ad nos sese co-
tulerit: Pollicemur ipsi vicissim no-
stra gratitudinis officia.

Pari reuerentia gratias agimus
Nobili ac Generoso Domino, Domi-
no Nicolao Guldenstern, Serenissimi
ac potentissimi Suecorum Regis, &c.
Cancellario magnifico, Domino &
fauori nostrorum studiorum singula-
ri, vtpote viro Doctissimo pro hac sin-
gulari;

gulari erga ordinem nostrum beneuo-
lencia quod congressui huic interesse
voluit: ac pollicemur ipsi vicissim om-
nem gratitudinem nostram.

Tertio, amplissimas agimus gratis
as, Amplissimo honoratissimoq; magi-
stratui huius vrbis, quod etiam Eccle-
sias & Scholas, nec non hanc vniuersi-
tatem sua munificentia ac liberalitate
fouere & conseruare iuuant, fouent &
conseruant, ac oramus vt Deus ipsorū
gubernationi adsit, vt recte ac pie ac
feliciter hanc politiam administrent ac
regant, Scholisq; & Ecclesijs, vt has
etenus sic & impostertum libenter ac li-
beraliter patrocinentur. Quod vero
suam beneuolentiam sua hac presentia
abunde erga nos declararunt, pollice-
mur ipsis nostrā vicissim obseruantia.

Quarto ingentes agimus & ha-
bemus gratias toti venerando Am-
plissio

plissimog; Senatui Academiae Dominis
& patronis nostris summa obseruantia
colendis. Imprimis vero Magnifico
Domino Reçtori, Domino Iohanni
Boukio Humanarum Legum et sacros
rum canonum Clarissimo Doçtori, Il
lustrissimi Principis ac Domini, Do
mini Hulderichi ducis Magnopolitani
&c. Domini nostri clementissimi Con
siliario ac Professore in Alma hac A
cademia Rostochiana dignissimo. Nec
non singularum facultatum Decanis,
ac imprimis Sacrae facultati Theologis
ca, eademq; opera spectabili Domino
Decano Reuerendo Clarissimoq; viro
Domino Doçtori Simoni Pauli Prae
sidi nostro solertissimo, ac Vicecancel
lario Venerandae facultatis Theologi
cae Magnifico. Item, Reuerendo &
Clarissimo viro Domino Doçtori Da
uidi Chytraeo, Praeceptori ac Promo
tori

tori nostro colendissimo: Cæterisq; adeo
gubernatoribus Scholæ, quod nostros
honores benigne auxerunt, præsentiaq;
sua condecorarunt. Ac oramus vt De-
us ipsis hoc officium compenset.

Quinto et ultimo gratias agimus v-
niuersis ac singulis Dominis hospitibus
tam peregrinis quam indigenis, Reue-
rendis & Clarissimis Dominis Docto-
ribus atq; Magistris, alijs spectatissimis
viris: Clarissimis item huius vniuersi-
tatis professoribus, Dominis Doctori-
bus, Licentiatis atq; Magistris. Necnō
reliquæ hospitum turbæ: Deniq; et toti
auditorum cœtui, quod nimirū sua præ-
sentia hos honores nostros ornare, &
quodammodo ampliare non dedignati
sunt: Ac pollicemur iterum ipsis omni-
bus ac singulis, pro vt cuiusq; postulaue-
rit ordo et dignitas, summam quā pos-
sumus animi gratitudinem, obser-
uantiam ac benevolentiam.

GRATVLATIO

PRÆSTANTI VIRO D.
VVOLGANGO PERISTERO, CVM
ei decerneretur gradus Doctorum in
Theologia, scripta

à

M. HENRICO MIDDENDORPIO
VVismariensi.

Sic mihi perpetuos uitæ cœlestis honores,
Corporis & tribuat commoda mille Deus:
Ut tibi mente nouos non ficta gratas honores,
Sumuus ab ætherca quos dedit arce Deus.
Laurea nam Clarij decus indelebile cœtus
Nunc capitis cinxit tempora fronde tui.
Nobiliusq; dedit ueneranda Licentia nomen,
Præmia uirtutis nec tibi parua tulit.
Præmia nanq; suis cultoribus illa rependit.
Inter honoratos ut numerentur auos.
Sacra Tiara siual filo contexta rubenti
Condignos duplici reddit honore uiros,
Qui pia cœlestis mandati iussa capessunt
Et studijs metam proposuère suis.
Inter ut innumeras oracula cœlica gentes
Et uerbi spargant semina Christe tui.

D 2

Cordibus

Cordibus ut pauidis solamina dulcia præsent.
Dum fidei tractant iustificantis opus.
Pectora sed legis conterrita fulmine flectant
Impia, & hyberno frigidiora gelu.
Inq; uirescentis deducant pascua campi,
Ne fiant stygijs præda petita lupis.
Miles ut egregius specula prospectat ab alta,
Et cauet occultos hostis ab hoste dolos.

Ergo scopum studijs normaniq; laboribus illam
Te VVolgange tuis constituuisse liquet.
Optima Pieridum teneris nam castra sub annis,
Et cupida es ueras mente secutus opes.
Hinc præclara tenes ueterum monumenta sophorū,
Itala quæ tellus, Græcia quæq; dedit.
Vnde laborificæ præcepta salubria uitæ
Moribus hausisti nobilitanda tuis.
Insuper egregiam peperit tibi Gratia laudem.
Vt lingua teneas par in utraq; decus.
Scilicet hæc studijs ratio fundamina confert
Cultoresq; suos non finit esse rudes.
Testis es Ausonij decus immortale leporis
Et Ciceronæ gloria Marce domus.
Ire nec inficias nostri doctissimus æui
Quisq; potest. rari quamlibet ista probant.
Autor eras uni Cicero sæpissime nato,
Iungeret ut Latijs scripta Pelasga libris.
Doctrinæ quia sunt ipsam complexa medullam,
Et non ingenijs sunt nisi grata bonis. Ampla

Ampla quibus referunt certatim commoda Muse
 Commoda Mœoniæ carmine digna senis.
 Aptius & studijs pectus, uocemq; rotundam,
 Omniaq; ex ueris fontibus hausta tenent.
 Et tua seu malint sectari Bartole signa,
 Armâq; pro trepidis ferre sacrata reis.
 Aut reuelare placet seuis cruciatibus ægros,
 Et dare foelici pharmaca docta manu.
 Dogmata cum magno uel tradere cœlica fructu,
 Et teneras Christi pascere malit oues.
 Numine propitio tantas foelicius artes,
 Muneris & metâs nouerit ille sui.
 Talibus inductum rationibus optime Graios
 Te V Volgange sonos perdidicisse iuuat.
 Aspiransq; tuis placide conatibus aura
 Numinis, insignem te dedit esse uirum.
 Inchyta nanq; tui capiens Academia fructum,
 Ingenij longo tempore sensit opem.
 Regius ALBERTI quam Mons Ducis adiacet annâ
 Quem capit Arctod Thetys amara sinu.
 Fouit ubi largo te Munificentia sumptu
 Principis, Illustri iam duo lustra loco.
 Principe iam plures quo Prussia floruit annos
 Dulciaq; augustæ tempora pacis agit.
 Nam pietatis amans & seruantissimus æqui.
 Iura dat imperij ciuibus æqua sui.
 Hic V Volgange suo Dux te gauisus alumno
 Portus erat uite lenis & aura tua,

Annos ante decem, patrijs ubi reddidit oris
Itala te claris terra referta uiris,
Fallor, an ingenij dotes iter augeat illud?
Inq; peregrino uita peracta solo?
Non animum mutet, qui nauigat aequoris undas
Gloria prestanti nec uenit inde uiro.
Gesta sed Heroum celebratas nosse per urbes,
Et mores uarijs mille uidere locis.
Excitat eloquij paruas, ceu flammula, uires
Pectora consilio cum sapiente regat.
Ergo Boruſſiacas V Volgange reuerſus in ora
Factus es ALBERTO carior ipse Duci.
Nobile qui iuſſit Graio ſermone Lycaum
Protinus ornari uoce fideq; tua.
Nec tamen interea lingua monumenta pelafge
Excuffere animis dogmata ſacra tuis.
Sed luſtrans ſancti uiridaria ſepius horti
Scripta receptorum nempe diſerta patrum.
Carpiſti tenero fragrantis pollice flores,
Sicut apes ſuccos ingenioſa legit,
Atq; ſub alucolos magno conamine portans
Inde ſolet dulces diſpoſuiſſe fauos.
Non ſecus ex ſacris, me iudice, dicta pagellis
Aurea ſub titulos nocte dieq; reſers
Cuius & excipiet fructus Eccleſia cura,
Quae uir docte tuam ſollicitauit opem.
Principis VL R I C I nam iuſſu ſceptra paterno
Sceptra Miniſterij religioſa feres.

Atq;

Atq; ministrabis diuini pabula uerbi,
 Innocuum moderans pastor ouile Dei.
 Quod non ere sibi, fuso sed sanguine Christus
 Purpureo partum suscipit, auget, amat.
 Ac humana uelut certa stant omnia lege,
 Sic tibi nec casu functio certa uenit.
 Illa sed arbitrio diuine contigit aure,
 Quæ laudanda regit præfulis acta tui.
 Cuius & instinctu titulum Doctoris adeptus
 Excellis multos laudis honore uiros.
 Omnibus in rebus siquidem Deus ordinis autor,
 Legitima sunt quæ ratione probat.
 Constituiq; gradus uoluit, quibus ardua uirtus
 Premia nobilibus conferat ampla uiris.
 Arbor enim tenui uelut altior esse Myrica,
 Latius & uiridi fronde patere solet.
 Haud secus ingenijs iuuenes foelicibus aucti,
 Et studijs cupiunt nomen habere suis.
 Mellifluos ac Pegaseos de fonte liquores,
 Ambrosium cupido nectar & ore bibunt.
 His rubeam textit Pallas de more Tidam,
 Donaq; Pierides laurea ferta ferunt.
 Ergo Palladij non infima gloria cœtus,
 Et VVolgange tui maxime patris honos,
 Premia Musarum capiens celeberrime tandem
 Nobile Doctoris nomen adeptus habes.
 Ecce serenatos tollens Academia uultus
 Letitiæ ostendit publica signa nouæ.

Et

Et tibi gratanti resonant modo compita plausu,
Fastuos ædunt cornua rauca sonos.
Ardua templa petit tecum pulcherrimus ordo
Casta soluturus uota precesq; Deo.
Maeste igitur uir clare noua uirtutis honore.
Omnia nominibus noscis inesse tuis.
Est sine felle, gemit, rostrumq; unguesq; columba
Possidet innocuos, puraq; grana legit.
Hæcne salutarem designat imago Ministrum
Qui sacro Christi dogmate pascit oues?
Simplicitas etenim diunos tollit honore
Præcones: gemitus pectora sancta decent.
Noxia sunt miseris mortalibus impia dicta,
In stygios plures præcipitantq; lacus.
Maxima sed uirtus & lumen amabile uita,
Est ubi doctrinæ consona uita pie.
Quod tibi dum tenui uenerande Peristere uersus
Comprecor, inq; tui nominis omen eo.
Nescio quæ sacri pectus mihi numinis instar
Concitat, & uotis annuit aura meis.
Auspice sint Christo nostri rata pectoris oro
Vota, cui studium seruiat omne tuum.

FINIS.

F. Reppien.

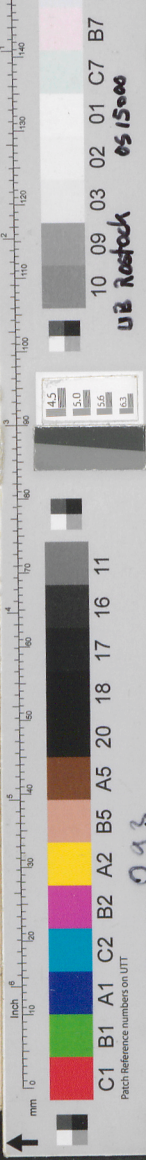

Image Engineering Scan Reference Chart TE263 Serial No. 033

resonant modo compita plausu,
unt cornua rauca sonos.
etit tecum pulcherrimus ordo
urus uota precesq; Deo.
clare noua uirtutis honore,
inibus noscis inesse tuis.
mit, rostrumq; unguesq; columba
tocuos, puraq; grana legit.
m designat imago Ministrum
Christi dogmate pascit oues?
im diunos tollit honore
gemitus pectora sancta decent.
ris mortalibus impia dicta,
lures præcipitantq; lacus.
tus & lumen amabile uite,
trina consona uita pie.
tenui uenerande Peristere uersus
inq; tui nontinis omen eo.
ri pectus mihi numinis instar
uotis annuit aura meis.
risto nostri rata pectoris oro
studium seruiat omne tuum.

FINIS.